

LUBLANSKE

N O V I Z E

JANN. FRIDR. EGERJA,

V^r Sabboto 13. d.

veľkiga Travna
1797.

Nro. 38.

Dunej 3. veľk. Travna.

Verh tega, kar je sadnizh od vojske per Rajni povēdano, je sħe veđit, de je franzofski general Moreau s' 60 batallionmi zhes Rajno peršhal, inu ob zēli sgorni Rajni od Dirnsheima, noter do Baselnā na vezh krajih svojo armado prestavil, inu zesarfke noter zhes Offenburg nasaj potisnil. Per vsim tim vender je Feldmaršhalleutenant graf Staraj sovrashnika popadel, inu se tako serzhno bojuval, de je zesarfska artilleria franzosam 21. shtukov poshkoduvala, inu de so franzosi okol 3500 mōsh sġubili. Ker pak zesarfskih je premalo bilo, inu vsi trudni od
dol-

dolgiga boja; niso mogli sovrasnika is noter v-
setiga proftora pregnati.

Per ti perloshnosti je bil zef. general Orejl-
ly ranjen, inu vjet; general Immens ranjen.
Al tudi franzofki generali Desaix, Duhem, inu
Jordis so bili ranjeni.

Potlej je general Staraj vse na dober bran
perpravil, mej tem pak je perfhla noviza, de je
sa mir ena perva sastopnost inu sglihanje she pod-
pisano.

Lublana

Is Tersta pishejo, de je franzofki pogla-
vitni general Bonaparte 29. mal. Travna v' sab-
boto se v' Terst perpelal sjutrej ob shestih. Tu-
kej is Lublane je shal pred ta dan ob dveh po
pol dne. Kojniki so mu is Tersta napruti jesdi-
li; prebivalishe je vsej v' hishi grafa Brigido.
Mestna gosposka, Consuli, inu beneshki Con-
sul Cagliari so ga obiskali. Vender je beneshki
Consul en malo posnisthi sa timi drugimi perfhali;
general Bonaparte mu je pak sapovedal, sdajzi
ven stopit, inu prozh jiti.

Bonaparte je drugi dan v' nedelo ob dese-
tih dalej shal s' vezh generalmi, inu kojniki, ka-
kor menimo v' Gorizo. Njega vos je shest koja
vosilo. Kashe, de ni popolnoma sdrav; on se
je tukej v' morji kopal.

Sdej je v' Terstu devet franzofkeh vojskneh bark, nekej jeh ima she pridti; shpanske so tri. Vse barke se generalu Bonaparte na zhaft stręla- le, kader je perfhal.

Po benęfhkkeh deshelah se je nekej zhasa le- sem dosti puntarskiga godilo, slasti pravio, de bi Benezhani bili v' mešti Verona vezh sdravih franzozov, vse bolne v' shpitalih, inu tudi ne- kej zefarskih bolnikov pomorili.

Is Inspruka v' Tirolah pishejo, de je 18. d. mal. Travná v' Veroni velik punt bil. Vezh tavshent benęfhkkih kmętov inu purgarjov so se zhes te tri gradove mešta Verona vsdignili, v' katerih so franzosi leshali. Franzosi is gradov na mešto stręlajo, franzozov je she dosti vjetih, inu se nemorejo dolgo dershat savol pomankanja na shiveshi. Med Mantovo inu generalam Bona- parte so Benezhani pot saklenili, inu snajo fran- zosam po svoji voli hudo sturiti, zhe bodo sado- sti ferzhni, inu mozni.

Benezhani mislio zefarskim pomagat, fo she 200 zefarskih vjetih proste spustili, inu jih na- profili, de bi se s' njimi zhes franzose vsdignili; kar pak zefarski nemorejo sturiti, ker fo s' fran- zosmi sgliahali, na pet dni od boja prenehat, inu potlej boj le na to visho sazheti, de more 24. ur popred vojsko napovedat taisti, kir jo misli spet pozheti. To glihanje je sturjeno 18. dan maliga Travná v' Veroni med zefarskim generalam Lau- donam

donam, inu franzofkim divisionskim generalam Battand.

V' Terstu so franzosi k'malo is perviga tri millione franz. liber naklade meštu naloshili, kakor je bilo uni dan v' novizah povedano; sdej je Bonaparte sam v' Terstu prizheozh fhtir sto tavshent liber na ti nakladi doli spustil.

Na spodni Rajni je sdej prenehanje od boja; generali potegujejo mejo med franzosi inu zefarskimi, zhes katgro ne bode nobeden finel, tako dolgo, de se mir do konza doshene, inu raslozhik sturs, kaj sa eno mejo bode imeła franzofka deshela. Per meštu Frankfurt bode voda Nidda sa mejo tem zhafi. Ako bi se pak mir ne dognal, je sglihano, de se nesme popręd bojuvanje perzhęti, dokler eden drugimu fhtir dni popręd vojske ne napove. Tako nam novize is Frankfurta povedo.

Is Londna pishejo 13. dan mal. Travnja, de je v' obęh hifhah parlamenta govorjeno bilo, Krala profit, de bi spęt na mir glihat sazhel; ker vojska je ena huda shiba, sovrashnik mozhan, denarjov pomankanje. Minister Pitt pak je odgovoril. Dokler ne bode zhloveshka natura prestvarjena, al ena druga pomozh snajdena, en vezhni mir narediti; tako dolgo bodo smirej vojske na svęti, inu vse vpitje zhes nadloge, kar jih vojska pernese, ne bode nizh pomagalo. Vsi smo mir shelęli, kader smo po simi skus gosпода.

da Malmesbury sajn v' Parisu glihali; sdej pak she ne kashe, novo glihanje sazhenjat. Mi ministri imamo she she eno pot, mir narediti, al sa sdej she ne smemo povēdat. Ta pot je gotova, mi smo sa vse dobro preskerbēli. Fox mu rezhe: Pitt govori od miru, ker shell spet 150 million fl. na posvodo vseti, al miru vender ne bomo dobili. Rezimo tedej naravnost, kar mislimo: Vse ludstvo shell mir. Franzosi ga bodo pak tudi s' nashim Kralam inu ludstvam naredili, inu ne s' taistimi, kateri nash le v' vojsko sapledujejo. Franzosi ne mislio nizh hudiga nashimu Kralu, inu nozhejo njega is throna djati. Nash Pitt nej si Niederland is glave isbie, kar pak Lashko deshelo sadene, pustimo mi Zesarja, de se on s' franzosmi po svoji voli sastopi. — Pitt je na vse odgovor dal; inu rekhal, de na posvodo jemanje tem zhasi ven ostane, sovrashniku pak se ni treba pod noge metat, temuzh de gospod Hammond s' oblastjo na Dunej grēde, s' svitlam Zesarjam vred en gmej mir sklenit. Gospod Hammond je tudi sa res s' enim kralēvim tekarjam na 13. dan mal. Travna se pruti Duneju na pot podal, inu she 19. dan mal. Travna do mesta Hamburg pershal.

Is Shpanie je slifhat, de bode Inquisition gori vsdignen, to je taista duhovna gosposka, katera ima krivavo oblast zhes krivoverne v' rokah. — Duhovni bodo v' Shpanii kralēve davke ravno tako sanaprej odrajuvali, kakor drugi podloshni. — Inquisition je uni dan eno shen-

fko

fko v' jezho potęgnil, katęra je bila obdolshena, de je zoperniza; je she pravda zhes njo tekla, inu je imęla po navadi ojstro dopolnena biti.

Pisma is Duneja od 29. mal. Travná pravio, de od Turflake vojske v' lęti 1683. ni bilo take perprave k' vojski pred Dunejam, kakorshna je bila tę dni. Vsi fo pod oroshje stopali, po soldalshko oblazhili, se vurili, marshirali, stanove dęlali, shanze kopali, shuke nastavlali. Drugi fo vosove nakladali, se prozh vosili, inu solda tam prostor dęlali. Vef Dunej je bil na nogah, kakor vojska. Na kmętih je tudi vse na bran perpravleno bilo, slasti fo vsi kmetje pod spodnim dunejskim gojsdam na noge stopili. Bres pomislika se sna rezhi, de je okol Duneja tri sto tavshent mosh pod oroshjam stalo. — Vsi ti pak niso nizh franzosov vidili, svunej nekej kmętov per Maria Zeli, katęri fo okol 500. franzosov nasaj sagnali, jih nekej vjęli, inu nekatęre pobili. — Od zhafa, kar je mir sglihan, fo vse Kanzlie na Duneju spęt v' svoje opravila nasaj sto, pajo; pisanja perhajajo nasaj, kar je bilo prozh poslanih; Direktorium donef dershi svoje pervo posvętovanje; kar je dvornih kozhij, inu varniga blaga per Donovi sa prozh pelat stalo, je nasaj perpelano. Ludję gredo vesęli k' svojim dęli. — Kar tukej od Duneja perpovdujemo, to se je tudi na Ogerfskim godilo; vsi Ogri fo bili perpravleni Duneju pomagat. Sto inu pętdeset tavshent Ogrov je she verh drugih poprejsnih otlo na kojne sęsti, inu nevarnost odverniti.

Kęr

Ker je pak mir sturjen, so vsi na vojsko perpravleni Dunejzhani na 3. dan velikiga Travna s' oroshjam na osidje tiga mešta se vkup isfhli, svitli Zefar inu Zefariza so jih obiskali, pohvalili, vsakimu po njega lastnosti en zhaftni denar s' zhašam vděliti oblubili, jim vkasali, oroshje doli poloshit, inu do sedmih svezher so bili vsi, vsak na svojim domu per miru. Vesele, vukanje, inu musika pak po Duneju, savol miru, ni popifat.

Po goręnskım je tę perve dni tiga tędna sa-povędano, de imajo kruh sa zefarske soldate pe-zhi, katęri zhes Lubel na krajnsko pridejo. Vsa faka hišha ima pezhi, inu vsaka gosposka tolkaj porzionov kruha dati, kar ima kmeťov, inu v' Tershizh postavit. Tudi od Lublane je oves, kruh, inu seno pruti Krajnu, inu Tershizhu sa zefarske napruti pelan.

Franzosi so pred ta tęden skus Lublano grędozh v' Nunski, Kapuzinarski, inu Matęre Boshje zerkvi leshali, pak nizh ne polomili, inu nizh poshkoduvali. Kurili inu kuhali so svunej zęrkvā.

Kar se je kej drugiga al hudiga, al dobri-ga obzhasi tę vojske po nashı desheli godilo, bo-demo po perloshnosti popifali, kader bomo refni-zhno svędeli, kako se je godilo. Tęm zhasi je to ref, de vsaka vojska je vselej vezh hudiga, kakor dobriga sturila.

Donef pridejo v' Lublano 6000. zefarških
koinikov pod generalam Hohenzollern, inu 7000.
peřhzov pod generalam Lindenau.

Franzosi otę imęti 60. vős sa perpreęo v'
Planino, zhe ne, shugajo s' pet eskadronmi kojni-
kov v' Lublanovose ifkat priditi.

Vmerli so v' Lublani.

4. dan maliga Travná.
Joshef Shneider, soldafški otrok, 3. tedne
star, v' porodni hiřhi Nro. 241.
5. dan mal. Travná
Luzia Shinkla, soldátina, 40. l. na predmeřt-
ji Nro. 31.
Lorenz Sindero, 64 l. purgarški ofhtir, pred
Kapuzinarji Nro. 44.
Primash Alizh, shnidarski mojřter, 80. l. sa
sidam Nro. 283.
Urfha Kamparza, kozhiashova shena, 53. l.
v' fiřtamřki gaři Nro. 348.
6. dan maliga Travná.
Pater Klemen, kapuzinar, 55. l. v' klořhtri
Nro. 58.
Viřokō zhařti vręden gořpod Joannes Bregant
Fajmařter na Breřovzi, 52. l. per vřmile-
nih bratih Nro. 24.
Maria Jagrovka, purgarřkiga řhtazunarja hřhi
pol leta řtara, na Tergi Nro. 228.
Maria Shmidovka, vdova, 56. l. na predmeř-
řti Nro. 27.
7. dan maliga Travná.
Luzia Golobovka, 45. l. na predmeřřti N. 81